



DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
Zander Kaaesgt. 7
5805 BERGEN

Deres ref

Vår ref
24/6097

Dato
9. januar 2025

Konkurransetilsynet – Tildelingsbrev 2025

1. Innledning	1
2. Overordnede forventninger.....	2
3. Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
4. Samfunnsoppdrag, mål og indikatorer.....	3
5. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2025.....	6
6. Andre forutsetninger og krav	7
7. Budsjettvedtak og fullmakter for 2025	10
Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2025.....	13
Vedlegg 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2025	14
Vedlegg 3: Fullmakter 2025.....	19

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2024–2025) for Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 8 S (2024–2025) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Konkurransetilsynet i 2025.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Konkurransetilsynet i 2025. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2025, men gir ikke en uttømmende oversikt over Konkurransetilsynets oppgaver. Konkurransetilsynets myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Konkurransetilsynet fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med ikrafttredelse fra 1. januar 2020.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling for
konkurransopolitikk,
selskapsrett og
næringsøkonomi

Saksbehandler
Ina Brekke
22 24 66 35

Departementet tar forbehold om at Konkurransetilsynet innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal departementet sende tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnede forventninger

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner. Vi skal få flere i jobb, skape aktivitet i hele landet, øke eksporten og kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Disse målene skal vi nå i fellesskap, gjennom en aktiv og fremtidsrettet næringspolitikk.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra på sine ansvarsområder for å nå disse målene.

3. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å fremme konkurranse til fordel for forbrukere og næringsliv. Konkurransetilsynet fører tilsyn med konkurranseforholdene og håndhever konkurranseloven og EØS-avtalens konkurranseregler.

Håndhevingen av konkurranseloven skal innrettes med sikte på å oppnå direkte virkninger for forbrukerne på kort og lengre sikt i form av lavere priser, høyere kvalitet, bedre utvalg og økt innovasjon. I tillegg skal konkurransen i nasjonale markeder bidra til at norske bedrifter blir mer konkurransedyktige i internasjonale markeder. Konkurransetilsynets håndheving av konkurranseloven skal virke preventivt, slik at foretak forholder seg til reglene og dermed avstår fra konkurranseskadelig adferd.

En konkurranselov som håndheves effektivt bidrar til velfungerende markeder. Konkurransetilsynet skal fremme og synliggjøre den samfunnsøkonomiske virkningen av konkurransereglene. Effektiv håndheving, saksbehandling av høy faglig standard og streng sanksjonering av alvorlige brudd på konkurransereglene bidrar til å øke omfanget av håndhevingens samlede direkte og indirekte virkning.

Konkurransetilsynet skal bidra til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd gjennom å øke kunnskapen om konkurransereglene og fordelene ved velfungerende konkurranse i markedene. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk kan bidra til å utvikle bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse. I tillegg kan dette bidra til at håndhevingen av konkurranseloven blir mer effektiv. Konkurransetilsynet skal bidra til dette gjennom blant annet høringsuttalelser, markedsanalyser og veiledning om konkurransereglene.

Konkurransetilsynets hovedoppgave i 2024 skal være å fortsette en aktiv håndheving av konkurranseloven gjennom å bekjempe karteller, slå ned på misbruk av dominerende stilling

og gripe inn mot konkurransebegrensende fusjoner og oppkjøp. Konkurransetilsynet skal håndheve konkurranseloven på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt, og at kontrollen med fusjoner og oppkjøp blir så effektiv som mulig for både partene og tilsynet. I tiden framover vil konkurransen i den digitale økonomien, dagligvarebransjen og bærekraft være viktige prioriteringsområder.

4. Samfunnsoppdrag, mål og indikatorer

4.1. Samfunnsoppdrag

Samfunnsoppdrag

Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv ressursbruk gjennom å fremme konkurranse som virkemiddel.

4.2. Mål

Hovedmål

Velfungerende markeder hvor markedsaktørene etterlever konkurransereglene.

Delmål

- 1. Håndheve konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler effektivt gjennom veiledning og vedtak.**
- 2. Relevante aktører i næringslivet skal være kjent med konkurranseloven og Konkurransetilsynets virksomhet.**

Konkurransetilsynet skal arbeide for best mulig oppnåelse av disse målene og være en pådriver for at målene nås, innenfor virksomhetens ansvarsområder og de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

4.3. Håndheve konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler effektivt gjennom veiledning og vedtak

Konkurransetilsynet skal aktivt håndheve konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler. Konkurransetilsynets saksbehandling skal ha høy faglig kvalitet. Tilsynets kontakt med brukere skal være profesjonell og serviceinnstilt.

For å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag og nå sitt hovedmål, skal Konkurransetilsynet avdekke og forebygge konkurransekriminalitet, som pris- og anbudssamarbeid, markedsdeling og misbruk av dominerende stilling. Konkurransetilsynet skal håndheve forbudsbestemmelsene i konkurranseloven og EØS-avtalen på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt.

Personstraff er et virkemiddel for å avskrekke personer som opptre på vegne av foretaket, fra konkurranseskadelig adferd. Å opprettholde et personlig straffansvar i tillegg til foretaksstraff skal bidra til å sikre tilstrekkelig avskrekkende virkning for de personer som opptre på vegne av foretak. For at personstraff skal ha nødvendig avskrekkende effekt, må det være en reell trussel.

Konkurransetilsynet skal gripe inn mot konkurransebegrensende foretakssammenslutninger.

Endringer i konkurranseloven om innføring av markedsetterforskning er vedtatt av Stortinget, jf. Prop. 118 L (2023-2024) og Innst. 62 L (2024-2025). Endringen gir Konkurransetilsynet mulighet til å gripe inn mot konkurranseproblemer i markeder, selv om det ikke foreligger brudd på konkurranseloven. Endringene trer i kraft 1. juli 2025.

Indikatorer

- *Meldinger om foretakssammenslutninger skal behandles effektivt, med en høy andel saker som oppklares innen 25 og 70-dagersfristen.*
- *Saker i tilsynet skal vurderes opp mot prioriteringskriteriene i Konkurransetilsynets strategiplan. Saksbehandlingen innrettes slik at saker med høy antatt samfunnsnytte prioriteres.*
- *Gjennomføre evalueringer av prosesser i etterforsknings saker, med forslag til forbedringspunkter til fremtidige saker.*
- *Gjennomføre tiltak for å effektivisere saksbehandling og ressursbruk.*
- *Kartlegge effekter av Konkurransetilsynets arbeid, blant annet gjennom brukerundersøkelser blant relevante aktører.*

4.4. Ivaretagelse av norske interesser når Konkurransetilsynet behandler regelverkssaker i EØS og EØS-enkelt saker

Regjeringen fører en aktiv politikk for å ivareta norske interesser ved å medvirke tidlig i politiske prosesser i EU. Konkurransetilsynet skal etter delegert fullmakt fra departementet delta aktivt i formelle og uformelle fora som EØS-avtalen gir adgang til, for å sikre norsk medvirkning i regelverks- og politikktutforming på et tidlig stadium.

Konkurransetilsynet skal gi innspill til departementet ved utforming av norske posisjoner i pågående regelverksarbeid, samt korrekt implementering av EØS-regelverk i norsk rett. Norske interesser og posisjoner i dette arbeidet skal ivaretas i dialog med departementet. Forslag til innspill skal utformes på et tidspunkt i prosessen som innebærer at departementet har tilstrekkelig tid til å vurdere om innspillet kan danne grunnlag for norske posisjoner i internasjonale fora.

Konkurransetilsynet skal på egnet måte orientere departementet om saker til behandling i overvåkningsorganene av interesse for norske myndigheter, og hvilke merknader tilsynet har til sakene. Tilsynet skal også evaluere virkningen av sin deltagelse i slike saker.

4.5. Relevante aktører i næringslivet skal være kjent med konkurranseloven og Konkurransetilsynets virksomhet

Konkurransetilsynet skal drive aktivt informasjonsarbeid om konkurranseloven og dens formål og konkurranse som virkemiddel, på en måte som bidrar til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd. Konkurransetilsynet skal være synlig i norsk offentlighet via høringsuttalelser, kronikker, rapporter, fagartikler, foredrag m.m.

God synlighet skal føre til bedre kunnskap om Konkurransetilsynets arbeid og øker næringslivets kjennskap til konkurransereglene. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk kan bidra til utvikling av bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse.

Konkurransetilsynet skal gjennom høringsuttalelser og bruk av konkurranseloven § 9e og ved andre virkemidler bidra til at offentlige reguleringer fremmer konkurranse til fordel for forbrukerne og næringslivet. Tilsynet kan foreslå tiltak som kan bøte på reguleringene.

Konkurransetilsynet skal gi veiledning om forståelsen av konkurranseloven og dens rekkevidde. Veiledningen skal bedre kjennskapet til konkurranselovens regler. Sammen med håndhevelsen av konkurranseloven skal veiledningen bidra til å fremme etterlevelsen av konkurranseregelverket og dermed bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Indikatorer

- *Gjennomføre informasjons- og veiledningstiltak om konkurransereglene.*
- *Kartlegge og dokumentere god kjennskap til Konkurransetilsynets arbeid og konkurranseloven blant ulike målgrupper.*

4.6. Effektiv drift

Konkurransetilsynet skal innrette sin virksomhet slik at målene satt i tildelingsbrevet oppnås på en effektiv måte.

Indikatorer:

- *Ha systemer, rutiner og internkontroll med sikte på å legge til rette for en effektiv drift.*
- *Gjennomføre tiltak og vurderinger av deres virkning på virksomhetens effektivitet, herunder dokumentasjon av ressursbruk.*

4.7. Vurdering av måloppnåelse

Konkurransetilsynet skal i årsrapporten redegjøre for nevnte styringsindikatorer og knytte dette opp mot målene departementet har satt for Konkurransetilsynets virksomhet. Etaten skal med utgangspunkt i indikatorene gjøre en vurdering av egen måloppnåelse. Samtidig skal Konkurransetilsynet vurdere hva som har påvirket måloppnåelsen, hvorfor etaten eventuelt ikke har hatt god nok måloppnåelse, og hva som kan gjøres annerledes fremover.

Redegjørelsen for styringsindikatorene bør suppleres med noe mer utfyllende informasjon relevant for måloppnåelsen. Gjennom en støttende analyse kan Konkurransetilsynet gi mer utfyllende informasjon eller statistikk som kan bidra til å belyse etatens måloppnåelse og gi en utdypende forståelse av resultater og effekter.

5. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2025

5.1. Dagligvarebransjen

Dagligvarebransjen har vært et prioritert område for Konkurransetilsynet over flere år, og vil også være det i 2025. Dette innebærer blant annet aktiv håndheving av konkurransereglene i verdikjeden for mat og dagligvarer, og å gi faglige råd og anbefalinger for å styrke konkurransen i markedet. I 2025 skal Konkurransetilsynet særlig prioritere arbeid knyttet til forskjeller i innkjøpspriser, negative servitutter og eksklusive leiekontrakter.

Konkurransetilsynet skal fra og med 2025 foreta årlige kartlegginger av markedsandeler, selskapsstrukturer, kjedenes egne merkevarer (EMV) og andre merkevarekategorier. I kartleggingen skal Konkurransetilsynet ta utgangspunkt i definisjonen av EMV og andre merkevarekategorier som ble utarbeidet av Samfunnsøkonomisk Analyse AS. Utviklingen i de fire hovedkategoriene skal kartlegges årlig. I tillegg skal Konkurransetilsynet vurdere hvilke underkategorier av merkevarer det er behov for å kartlegge ut over de fire hovedkategoriene.

Kartleggingen av markedsandeler skal foretas på detaljistleddet i dagligvarebransjen. Markedsandeler på konsernnivå og profilkjedenivå skal kartlegges. Konkurransetilsynet skal vurdere hvilke aktører som bør inngå i grunnlaget, også ut over tradisjonell dagligvare.

Resultatene fra kartleggingen skal offentliggjøres på egnet form. Det vises for øvrig til pkt. 7.2 om belastningsfullmakt for dette arbeidet i 2025.

I løpet av 2025 kan det oppstå endring i oppgaver og prioriteringer knyttet til konkurranseforholdene i dagligvarebransjen. Dette vil på vanlig måte formidles til tilsynet gjennom ev. tillegg til tildelingsbrev.

5.2. Konkurransen i en digital økonomi

Økt digitalisering, inkludert bruk av algoritmer og kunstig intelligens, setter sitt preg på stadig flere markeder. Vellykket digitalisering kan bidra til å fremme innovasjon, effektivitet og produktivitet i samfunnet. Velfungerende konkurranse er sentralt for å legge til rette for at potensialet som ligger i den digitale utviklingen utnyttes. Samtidig kan digitalisering resultere i markedsdominans og økt fare for ulovlig prissamarbeid.

Konkurransetilsynet skal følge nøye med på hvilke effekter økt digitalisering har på konkurransen i ulike markeder. Dette innebærer blant annet å vurdere om digitalisering gir opphav til nye skadehypoteser, og hvordan bruken av algoritmer påvirker konkurransen i ulike markeder. Konkurransetilsynet skal fortløpende vurdere om den digitale utviklingen i ulike markeder medfører et behov for å endre innretningen av konkurransepolitikken.

Konkurransetilsynet skal ha dialog med andre konkurransemyndigheter om håndheving av konkurransereglene i den digitale økonomien, samt følge med på regelverksendringer på europeisk nivå.

Konkurransetilsynet skal også utnytte de mulighetene digitalisering og bruk av kunstig intelligens kan gi for effektivisering av tilsynets håndhevingsarbeid.

5.3. Bærekraft og grønn omstilling

Bærekraft og grønn omstilling preger alle deler av næringslivet, og aktører må tenke nytt for å omstille seg. Grønn omstilling er relevant for utforming av konkurransepolitikken. En effektiv konkurransepolitikk er en viktig driver for bærekraftig utvikling gjennom å stimulere til økt produktivitet og innovasjon. Konkurransetilsynet skal jobbe for en effektiv håndheving av konkurranseloven for å bidra til den grønne omstillingen.

Flere land innenfor EØS-området har tatt nasjonale initiativer med sikte på at konkurransereglene ikke skal være til hinder for det grønne skiftet. Det pågår også flere internasjonale prosesser som er relevante for Norge, blant annet i EU-kommisjonen.

Konkurransetilsynet skal følge med på utviklingen i internasjonale initiativer knyttet til bærekraft og miljø på konkurranseområdet, og i lys av dette vurdere behovet for nasjonale tiltak. Konkurransetilsynet skal særlig vurdere behovet for veiledning i forbindelse med avtaler mellom foretak om miljøtiltak.

Departementet skal holdes løpende orientert om informasjon Konkurransetilsynet mottar gjennom sin internasjonale virksomhet som er relevant for departementets arbeid med regelverks- og policyutvikling.

5.4. Rapportering

Rapportering om prioriteringer og bestillinger for 2025, samt rapportering om måloppnåelse, gjøres i tråd med den ordinære rapporteringen til departementet. Dette inkluderer rapportering om arbeidet knyttet til dagligvaresatsingen.

6. Andre forutsetninger og krav

6.1. Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Konkurransetilsynet:

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetenes strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i selskapets strategier.

- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Konkurransetilsynet skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning. Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Konkurransetilsynet har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Konkurransetilsynet skal rapportere i årsrapporten hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2025.

6.2. Sikkerhet og beredskap

Departementets mål er blant annet å bidra til at næringslivet er i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Konkurransetilsynet skal innenfor sitt samfunnsoppdrag understøtte denne målsettingen, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er alvorlig. I den forbindelse bes Konkurransetilsynet om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Konkurransetilsynet bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om Konkurransetilsynet er tilstrekkelig forberedt ift. eget ansvarsområde i hele crisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev. vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Konkurransetilsynet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Konkurransetilsynet har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at Konkurransetilsynet sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser.

Konkurransetilsynet skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

6.3. Mangfold og likestilling

Konkurransetilsynet har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Konkurransetilsynet skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Konkurransetilsynet bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Konkurransetilsynet. Ledergruppen i Konkurransetilsynet skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, i Konkurransetilsynet og i forbindelse med rekruttering.

Konkurransetilsynet skal utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2025 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

6.4. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Konkurransetilsynet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Konkurransetilsynet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Konkurransetilsynet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

6.5. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Konkurransetilsynet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

6.6. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Konkurransetilsynet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Konkurransetilsynet skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av felleføringer, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

6.7. Risikostyring

Risikostyring skal være en integrert del av den kontinuerlige virksomhetsstyringen.

Virksomheten skal 20. april levere en risikovurdering til departementet av målene satt i tildelingsbrevet for 2025. Vurderingen skal synliggjøre eventuelle avvik og hvilke tiltak virksomheten iverksetter for å rette avvikene, med sikte på økt måloppnåelse i inneværende år. Den skal også inneholde en vurdering og begrunnelse for hvilken restrisiko som aksepteres.

Virksomheten skal senest 20. september levere en oppdatert risikovurdering av målene for året, hvor det dokumenteres hvilken effekt tiltakene har hatt.

7. Budsjettvedtak og fullmakter for 2025

7.1. Budsjettvedtak

For Konkurransetilsynet er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 911 og 3911.

Utgifter

Kap. 911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	141 860
Post 21	Spesielle driftsutgifter	0
Post 70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	2 200
Sum kap. 911		144 060

Inntekter

Kap. 3911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 03	Refusjoner og andre inntekter	217
Post 86	Lovbruddsgebyr	100
Sum kap. 3911		317

Konkurransetilsynet er tildelt en bevilgning på til sammen 141,86 mill. kroner for 2025. Bevilgningen skal dekke lønns- og pensjonsutgifter og andre løpende driftsutgifter, inkludert dagligvaresatsingen, se punkt 5.1. I tillegg er det avsatt 2,2 mill. kroner i 2025 til konkurransefaglig forskning. Forskningen skal være relevant for konkurransemyndighetenes håndheving av konkurranseloven og tildeles i samsvar med retningslinjene for konkurransefaglig forskning. I tiden fremover vil blant annet konkurranse i den digitale økonomien og bærekraft være viktig å se nærmere på.

Konkurransetilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2025 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt. 2.2).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 8.2 under.

Markedsetterforskning gir Konkurransetilsynet mulighet til å treffe vedtak som pålegger aktører bindende adferdsregulerende eller strukturelle tiltak. Markedsetterforskning kan i helt spesielle tilfeller medføre at staten ved Konkurransetilsynet blir erstatningsansvarlig. Det er opprettet en ny post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 911 for inndekning av et eventuelt erstatningsansvar for staten ved Konkurransetilsynet etter inngrep som følge av en markedsetterforskning. Et slikt erstatningsansvar kan bli aktuelt dersom et foretak lider et tap som følge av et inngrep Konkurransetilsynet gjør, og inngrepet i rettslig forstand er å anse som et ekspropriasjonsinngrep etter Grunnloven § 105 eller utgjør inngrep i eiendomsretten.

Ny post 21 opprettes også for eventuelle tilbakebetalinger av renter på overtredelsesgebyr. Det tildeles ingen bevilgning på posten. Det tildeles en fullmakt til å overskride bevilgningen, jf. pkt. 7.2 under. Dersom det blir aktuelt å benytte fullmakten, vil departementet foreslå en bevilgning i forbindelse med endring av budsjettet i 2025.

7.2. Budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride

Konkurransetilsynet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 911 Konkurransetilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter for å dekke eventuelt erstatningsansvar for staten etter inngrep som følge av en markedsetterforskning. Et erstatningsansvar vil kun være aktuelt i helt spesielle tilfeller, for eksempel dersom et foretak lider et tap som følge av et inngrep i rettslig forstand er å anse som et ekspropriasjonsinngrep etter Grunnloven § 105 eller utgjør inngrep i eiendomsretten.

Fullmakten gjelder også for eventuelle renter Konkurransetilsynet må tilbakebetale på overtredelsesgebyr gitt i medhold av konkurranselovens § 29 femte ledd som enten er redusert eller opphevet i en eventuell klagebehandling.

Belastningsfullmakt

Konkurransetilsynet gis fullmakt til å belaste kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 1 mill. kroner til kartlegginger av markedsandeler, selskapsstrukturer, EMV og andre merkevarekategorier.

7.3. Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Konkurransetilsynet skal føre regnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

7.4. Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 911 og 3911 stilt til disposisjon for Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Camilla Bretteville Froyn (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vibeke Andersen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2025

Konkurransetilsynet plikter å rapportere på de aktiviteter som kommer frem i styringskalenderen under.

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2024, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 15. mars 15. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2025 Årsrapport 2024, jf. krav i R-115 Budsjettforslag 2026
April	Medio april 20. april	Etatsstyringsmøte vår Levere en risikovurdering til departementet av målene satt i tildelingsbrevet for 2025
Mai		
Juni	Medio juni	Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20. sept. 20. sept.	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2025
Okt.	Okt. - nov. Ultimo okt.	Dialog om tildelingsbrev for 2026 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. nov.	Ev. innspill til store satsinger 2027
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2026

I tillegg plikter Konkurransetilsynet å rapportere om aktiviteter og prioriteringer innenfor gjeldende ramme, samt hvorvidt tilsynets ressurser er anvendt effektivt. Det skal også rapporteres om hvordan anvendelsen av tilsynets ressurser påvirker samfunnsøkonomisk effektivitet.

For nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet, se vedlegg 2.

Vedlegg 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2025

1. Årsrapportering og regnskap for 2024

1.1. Statsregnskapet for 2024

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2024 er meddelt i eget brev fra NFD av 15.11.2024 (ref.23/7775-6) med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2. Årsrapport for 2024

Årsrapporten med årsregnskap for 2024 oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen.

Årsrapporten med årsregnskap for 2024 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg, er avtalt i styringsdialogen. Se

<https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevene 2024

Virksomhetene skal i årsrapporten for 2024 redegjøre for hvordan de har fulgt opp de ulike delene av regjeringens fellesføringer

- «Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk»
- «Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse»
- «Redusere konsulentbruken»

Resultatrapporteringen følges opp av overordnet departement. Rapportering på fellesføringene fra regjeringen er beskrevet i Rundskriv D-2/24.

Departementets interne føringer 2024

Virksomhetene skal i årsrapporten rapportere på departementets interne føringer

- «grønn omstilling og bærekraft»: Den interne føringen om grønn omstilling og bærekraft overlapper regjeringens fellesføring på området. Det bes om at virksomhetene rapporterer samlet om grønn omstilling i årsrapporten. Det innebærer hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom tiltakene beskrevet i tildelingsbrev for 2024.
- «sikkerhet og beredskap»: Virksomhetene skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap. Ytterligere rapportering følges opp i styringsdialogen.
- «mangfold og likestilling»: Arbeidet skal omtales i årsrapporten, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

1.3. Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Alle statlige arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og redegjøringsplikten), jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Videre skal statlige virksomheter redegjøre for sektorspesifikke likestillingstiltak (aktivitets- og redegjøringsplikten for offentlige myndigheter) jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 24.

Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion. Nærings- og fiskeridepartementet gjør rede for tilstanden i departementet i Prop. 1 S. Virksomhetene redegjør i årsrapportene.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent				Deltid pst.	Midl ansatte		Foreldre- perm. pst.		Syke- fravær pst.	
	År	M pst.	K pst.	Antall totalt		M	K	M	K	M	K
Totalt i virksomheten	t-1										
	t-2										
Toppledelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1										
	t-2										
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1										
	t-2										
(eks. seniorrådgiver)	t-1										
	t-2										

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2025

2.1. Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 1. mars 2025 for endring våren 2025
- 20. september 2025 for endringer høsten 2025

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år, RNB i mai og (nysaldering) i november. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev.

utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.

- en beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2. Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2025

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2025. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp per 31. august 2025.
- Prognose for hele 2025.
- Forklaring på vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

3. Budsjettforslag for 2026

3.1. Ordinært budsjettforslag for 2026

Frist: 15. mars 2024

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettamme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2026. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2026. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2026.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2024 (regnskapstall), 2025 (gjeldende budsjett) og 2026 (forslag gitt dagens ramme).
- I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2. Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2027

4.1. Budsjettinnspill til store satsinger for 2027

Frist: 1. november 2025

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2027-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2024 som er publisert her: [Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://www.finansdepartementet.no/finansdepartementets-rundskriv-regjeringen-no).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 1-3 setninger og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2027 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå med satsingsforslaget? Det må (a) gjøres rede for risiko, og utvikling fremover, ved uendret bevilgning, (b) fremgå tydelig hvilken merverdi, som forventes oppnådd, hvis forslaget gjennomføres, og (c) opplyses om hvorfor de ressurser som i dag brukes på formålet, ikke kan brukes mer effektivt eller omprioriteres.
2. Hvilke tiltak er relevante og vurdert? Det skal klart fremgå hvilke alternative tiltak som er vurdert.
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de og hvem blir berørt? Dette svaret vil blant annet kunne utdype den kortfattede redegjørelsen under spørsmål 1 ovenfor.
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor? Blant de alternative tiltak som er vurdert (ref. spørsmål 2), må det forklares hvorfor det anbefalte tiltaket bør velges fremfor de andre.

6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet [Veileder til utredningsinstruksen](#), som gir detaljerte retningslinjer om hvordan disse spørsmålene kan besvares. For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan for forslag der det er relevant. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning, synliggjøring, oppfølging og rapportering av gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal inneholde en oversikt over nettogevinstene for offentlig sektor ved tiltaket. Et tiltak kan også ha nytteeffekter og gevinster uten at det gir netto budsjettgevinster for staten. Gevinster, eksempelvis i form av høyere kvalitet i tjenestene og økt produksjon for samme ressursinnsats, skal beskrives, og det skal redegjøres for hvordan disse skal følges opp. Planen kan bygge videre på svarene på utredningsinstruksens spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

Vedlegg 3: Fullmakter 2025

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FINs) rundskriv R-110, sist oppdatert 20.06.2023. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Konkurransetilsynet for 2023, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, begrenset til 5 prosent av bevilgningen under post 01.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NFDs brev av 09.09.14 om ikrafttredelse av Konkurransetilsynets reviderte personalreglement fra 09.09.14.